

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ὑπὸ
Δούκ. Νικολάου, ἐξελληνισθεῖσαι ὑπὸ Π. Βράϊλα Ἀρμίνη καὶ Α.
Μαυρομμάτου, ἐκδοθεῖσαι δὲ δαπάνῃ Α. Τερζάκη. Ἐκδ. Β'. Τόμ.
Α', Β' καὶ Γ'. Ἐν Κερκύρῃ καὶ Ἀθήναις 1866.

Δευτέρα ἐκδοσις βιβλίου μὴ διδασκατικοῦ, ἥτοι μὴ
ἀλφαριθμητικοῦ ἢ γραμματικῆς ἢ γεωμετρίας ἢ ὅπως
δήποτε χρησιμεύοντος εἰς τὰ σχολεῖα, καὶ μάλιστα
συγκειμένου ἐκ τριῶν τόμων, ὧν ἕκαστος ἀπαρτίζε-
ται ἐκ 35 περίπου τυπογραφικῶν φύλλων, σπανιώ-
τατον γεγονός ἐν Ἑλλάδι. Καὶ Ἑλλάδα λέγοντες
δὲν ἐννοοῦμεν μόνην τὴν ἀνεξάρτητον, ἀλλὰ καὶ
τὴν ὑποτελῆ· διότι τὰ ἑλληνικὰ βιβλία κυκλοφο-
ροῦσι μεταξὺ καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων. Ἀξιο-
θρήνητος δὲ ἡ τοιαύτη σπανιότης· διότι εἰάν ὁ ἀ-
ριθμὸς τῶν ἐλευθέρων, τῶν δούλων καὶ τῶν παν-
ταχοῦ διεσκορπισμένων Ἑλλήνων ἀναβαίη, ὥς πάν-
τες ἀξιούσιν, εἰς πέντε ἑκατομμύρια, ἡ σπανιότης
ἐκείνη ἀποδεικνύει ὅτι ὀλίγιστοι οἱ ἀναγινώσκον-
τες. Ἐὰν μάλιστα προσθέσωμεν καὶ ὅτι, πλὴν τῶν
διδασκατικῶν, οὐδέποτε σχεδὸν ἐκδίδονται πλεονα-
τῶν χιλίων ἀντιτύπων, ὧν οὐκ ὀλίγα σήπονται ἐν
ταῖς ἀποθήκαις τοῦ ἐκδότου, ἡ περὶ τὴν ἀνάγνωσιν
ἀναληγσία τῶν ἡμετέρων καταντᾷ καὶ δακρύων ἀ-
ξία. Καὶ ὅμως, καθὼς τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκην τρο-
φῆς ἵνα ἀναπτυχθῇ καὶ ἐνδυναμωθῇ καὶ ὑπάρξῃ, τὸν
αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ νοῦς ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, καὶ
τροφῆς ἐπιουσίῃ, ἵνα μὴ ἀποκτηνῶθῃ.

Ἡ σπανιότης αὕτη καὶ ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν δι-
ημοσιευομένων ἀντιτύπων ἔστωσαν εἰς ἀπάντησιν πρὸς
ἐκείνους, οἵτινες ἐπαναλαμβάνοντες ἀδασανίστως ὅσα
ἄλλοι φθάντες εἶπον, δεινολογοῦνται ὅτι πάντες ἀνα-
γινώσκουμεν μυθιστορίας. Καὶ εἰάν μὲν ἐννοῶσιν ὅτι ἀ-
ναγινώσκουμεν εἰς ξένας γλώσσας, περιττὸν ἴσως νὰ
ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἐλάχιστος μεταξὺ τῶν πέντε ἑκα-
τομμυρίων ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδότην τοιαύτας· εἰάν δὲ
εἰς τὴν ἑλληνικὴν, ἐπιτραπήτω ἡμῖν ν' ἀπορήσωμεν
διὰ τίνος θαυμασίου τρόπου περιέρχονται τὰ χίλια ἀν-
τίτυπα εἰς μυριάδας χειρῶν.

Φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ πόνημα, οὗ τίνος ἀναγγέλλο-
μεν σήμερον τὴν δευτέραν ἐκδοσιν, εὐτύχησεν ὑπὲρ
πάν ἄλλο· τὴν εὐτυχίαν δὲ αὐτὴν ὁμολογοῦμεν δι-
καιοτάτην, διότι, καθὼς ἐλέγομεν καὶ πρὸ ἑνδεκα-
ετῶν (1), ὁ συγγραφεὺς, ἐναντίον τῶν συστημάτων
τὰ ὅποια δυστοκοῦνται ἀπὸ τίνος ἐν τῇ δυτικῇ Εὐ-
ρώπῃ, καὶ ἐξαιρέτως ἐν Γερμανίᾳ, ἀποδεικνύει σύμ-
φωνον τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν πρὸς τὸν χριστιανισμόν.
Τοιούτου ἄρα πονήματος τὴν μελέτην νομίζομεν ἀνα-

πόφευκτον εἰς ἡμᾶς, οἵτινες, καὶ μάλιστα οἱ φιλο-
σοφοῦντες, ἀκρίτως λαλοῦμεν περὶ θρησκείας. «Ἐ-
πιπολαία εἰδήσεις τῆς φιλοσοφίας, ἔλεγεν ὁ ὕπα-
τος τῶν νεωτέρων φιλοσόφων, ὁ Βάικον, ὁδηγεῖ
τὸν ἄνθρωπον εἰς παραγνώρισιν τῆς πρώτης Οὐσίας·
ἡ ἀληθὴς ὁμῶς σφρία φέρει αὐτὸν πρὸς τὸν Θεόν» (1).

Προτρέπομεν λοιπὸν πάντας τοὺς εἰδότες τὸ ἀνα-
γινώσκειν νὰ ἐπεξελθῶσι τὰς *Φιλοσοφικὰς Μελέτας*.
Τὸ ὄνομα τῆς φιλοσοφίας ἅς μὴ τρομάξῃ τοὺς με-
τριοφρονas ἐκείνους, οἵτινες δὲν φαντάζονται μετὰ
πολλῶν ἄλλων ὅτι τὰ πάντα γινώσκουσι· διότι τὸ
ἀνὰ χεῖρας σύγγραμμα ἔχει καὶ τὰς ιδέας εὐλήπτους
καὶ τὴν γλῶσσαν σαφῆ.

Ὁμολογοῦμεν δὲ χάριτας καὶ πρὸς τὸν ἐκδότην
Κ. Ἀντ. Τερζάκην, ὅστις δις ἀνέλαβε τὸν κόπον καὶ
τὴν δαπάνην τῆς ἐκδόσεως· διότι, καθ' ἡμᾶς, ἡρώσιμον
πρέπει νὰ ἔχῃ ὅστις ἐπιχειρεῖ βιβλίου τύπωσιν ἐν κοι-
νωνίᾳ, μῆτε καλὰ μῆτε κακὰ ἀναγινώσκουσιν βιβλία.

Σημειωτέον ὅτι τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου ἐγένον-
το μέχρι τοῦδε δεκαοκτὶ ἐκδόσεις.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΜΑΙΟΥ 15, 1866.

Ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ἐξουσία συνέλαβε τὸν Βούλγα-
ρὸν μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν 28 ἢ 29, οἵτινες εἶχον ἀ-
ναχωρήσει λαθραίως ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἀπελευ-
θέρωσιν τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὁμογενῶν. Κατὰ δὲ τὰς ἐκ
Θεσσαλονίκης εἰδήσεις ἐφέρθη πρὸς αὐτοὺς ἡπίως
καὶ φιλανθρώπως.

Παραιτηθέντος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουρ-
γοῦ Κ. Προβιλεγίου, ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τοῦ ὑ-
πουργείου τούτου εἰς τὸν πρωθυπουργόν.

Ἡ ληστεία καταδιώκεται μετὰ δραστηριότητος·
διότι, καθ' ἃ γράφουσιν αἱ ἐφημερίδες, οὐκ ὀλίγαι
συμπλοκαὶ ἐγένοντο ἐσχάτως καὶ οὐκ ὀλίγοι λη-
σταὶ ἐφρονεύθησαν.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ. Δύο διαγωνίσματα ἐκρίθησαν
τὴν 8 τοῦ μεσοῦντος, τὸ ἐν θεολογικὸν καὶ τὸ ἄλλο
ποιητικόν· ἡ περὶ τοῦ πρώτου πραγματεία ἔπρεπε νὰ
περιλαμβάνῃ κατάλογον τῶν ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν
δύο ἐκκλησιῶν γραφάντων κατὰ τῆς παπικῆς. Δύο
τοιαῦτα ὑπεβλήθησαν εἰς τοὺς κριτὰς· ἐνίκησε δὲ ὁ

(1) Ὁρα Πανδώρας τόμ. 5', σελ. 70, καὶ τόμ. 2'. σελ. 432.

(1) De aug. Scient. Lib. V.